

Eduard Sitjas Bonet, lutier

(<http://eduardsitjas.com>)

Text > JOSEP CAMPMAJÓ, escriptor

Foto > TONI VILCHES

Per a Eduard Sitjas (Palafrugell, 1985), l'ofici de lutier és un binomi harmònic entre la tècnica de construir violins i la percepció intangible del que busca el músic. Qualsevol, amb les instruccions adequades, pot construir un violí. Però comprendre quin so, quin timbre, provoca l'enamorament entre l'instrument i el violinista, exigeix la memòria d'un ofici après amb altes dosis de sensibilitat.

Amb una veu profunda de *cello*, més que de violí, Eduard Sitjas explica amb passió domada com s'ha especialitzat en la construcció de violins i de violoncels antiguitzats. La tècnica d'antiguitzar instruments compta amb mestres molt reconeguts arreu del món, entre els quals Sitjas té un paper protagonista. Quan un músic vol un stradivarius, un guarneri o qualsevol peça mítica dels tallers de Cremona, i senzillament no pot accedir-hi perquè és una peça de colleccionista, Eduard Sitjas el construeix de nou en nou, seguint els canons estrictes de l'original. Escull la veta de la fusta, el gruix mil·lètric, la pàtina de desgast en el lloc precís, l'arquitectura decorativa i, sobretot, la tècnica de la caixa de so, que permeten convèncer el virtuós. No és una imitació. No és un frau. És una clonació de la bellesa estètica, històrica i sonora d'una joia delicada. I el que en surt és una altra joia de vida renovada. Lluny de donar la feina per acabada, el lutier acompanya la nova parella. El músic ha d'anar demanant al lutier que el nounat rebí les atencions necessàries per aconseguir la sonoritat

que desitja. És un procés que crea un vincle emocionant i preciós entre el músic, l'instrument i el lutier. A mesura que passa el temps, cal anar adreçant l'engranatge de l'artefacte. L'ús, un copet o els canvis de temperatura fan que abandoni la perfecció. És el moment en què la vella creació torna a les mans de Sitjas. A sobre de la taula de treball, despulla l'instrument, el neteja i ajusta la peça més important de tot el conjunt: un tros de fusta que assegura la reverberació del so de qui llegeix la partitura, i que rep el nom de *ànima*. No podia dir-se de cap altra manera.

El taller d'Eduard Sitjas exposa intimitat, malgrat la contradicció. Cada racó està pensat per a una eina, per a una fusta de més de cinquanta anys comprada en una subhasta a Itàlia o per a un catàleg obert amb les dimensions de l'instrument que està fabricant. Net de sastre i fill de botiguer de roba, va aprendre a la seva Palafrugell natal sobre la bellesa de la música de cambra. La megalomania del seu pare i el fet de ser un manetes van ser determinants. Entrar a casa d'un lutier a Barcelona va ser tot un descobriment per a ell. Se li va posar entre cella i cella aprendre a tocar el violí i, malgrat que això l'allunyava dels prestatges de la botiga, sempre va trobar el suport familiar. Dos anys d'aprenent a casa del lutier Vidal, tres anys aprenent a Anglaterra i, després, a França i Itàlia. Finalment, va decidir establir-se pel seu compte a Girona, després d'un breu pas per Barcelona. Des d'aleshores, Girona té el seu lutier.